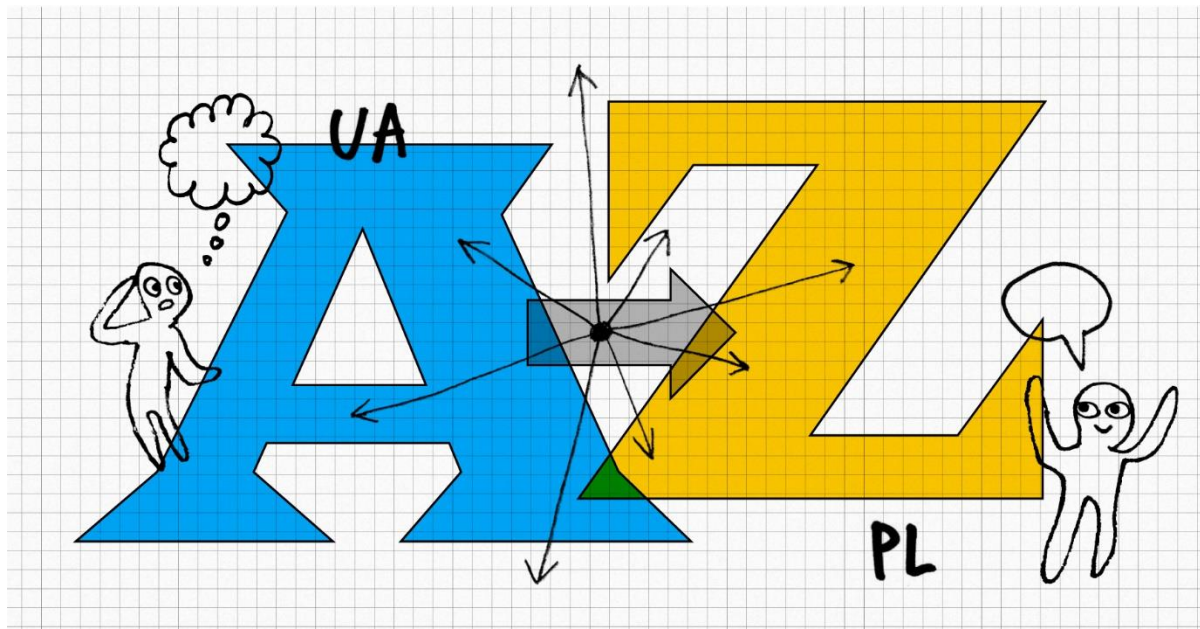

Українські художни_ці в Польщі. FAQ

Ася Цісар, Вера Залуцкая

Польське мистецтво. Де шукати?

Найшвидший і надійніший спосіб зорієнтуватися в тому, що сьогодні відбувається в сучасному мистецтві Польщі – це перегляд журналів та інтернет ресурсів присвячених мистецтву та культурі.

Одним з найпопулярніших і найбільш інформативним джерелом новин локальної арт-сцени є [Magazyn SZUM](#) (Журнал Шум). [SZUM](#) видається як кварталник у друкованій версії, а також має свій інтернет ресурс, де в розділі [Na dobry początek](#) можна прочитати про події наступного тижня у різних містах Польщі, а в розділі [Do zobaczenia](#) публікується фотодокументація великої кількості виставок. Проскроливши [SZUM](#), досить швидко можна зрозуміти, що відбувається, які події варто відвідати і які теми є найбільш обговорюваними у польському арт-середовищі на даний момент. Подібну інформацію можна знайти і в інтернет-версії журналу [Notes Na 6 Tygodni](#) (Записник на 6 тижнів). При цьому друкована версія [Notesa](#) доступна безкоштовно, її можна знайти на інформаційних стендах у багатьох інституціях культури. У друкованій версії журналу можна знайти аналітичні тексти на соціально орієнтовану тематику, словник нових термінів, результати соціологічних досліджень та авторські есе з рефлексією про те, що відбувається в полі мистецтва та культури. Корисним порталом, де публікуються більш аналітичні статті та розлогі інтерв'ю є [Blok Magazine](#) (Журнал Блок).

[Dwutygodnik](#) – це інтернет видання, присвячене культурі у широкому розумінні, у розділі [Sztuka](#) (Мистецтво) можна знайти змістовні рецензії та інтерв'ю. Цей журнал має також українськомовний [розділ](#), присвячений Україні.

Портал culture.pl є своєрідною енциклопедією польського мистецтва, там можна знайти безліч статей, що описують практику художників та художниць різних поколінь. З 14.04.2022 портал запустив нову секцію, [українською мовою](#), раніше частина статей виходила в [російськомовній версії](#).

Для поглибленого дослідження конкретних подій та явищ радимо вам користуватися спеціальними інтернет ресурсами та загальнодоступними бібліотеками при арт-інституціях. Наприклад в [Filmoteka MSN](#) можна знайти і подивитися в повній версії відео роботи з колекції [Музею Сучасного Мистецтва](#) у Варшаві і не тільки. На сторінці [Zachęta - Narodowa Galeria Sztuki](#) (Захента – Національна галерея мистецтва) у розділі [Архів](#) також можна знайти інформацію про найвидатніші твори польського мистецтва та ключових художників, а разом з тим ще й знайти більшість супровідних матеріалів до виставок та каталоги. Сторінка Zachęty доступна англійською та польською мовами. На порталі [ninateka.pl](#) можна знайти архівні документальні та художні фільми. Інформацію про художниць Центральної та Східної Європи варто шукати на [secondaryarchive.org](#). У розділі [Kolekcja Fundacja Sztuki Polskiej ING](#) можна переглянути роботи та прочитати інформацію про художників та художниць, чиї роботи увійшли до колекції, яка є своєрідним зрізом польського сучасного мистецтва останніх 20 років.

Медіа:

[Notes Na 6 Tygodni](#)

[Magazyn Szum](#)

[Dwutygodnik](#)

[Magazyn RTV](#)

[Culture.pl](#)

[Blok Magazine](#)

Інформаційні ресурси:

[Filmoteka MSN](#)

[Zachęta](#) - online + бібліотека

[МОСАК](#) бібліотека (Краків)

[Labirynt](#) бібліотека (Люблін)

[ninateka.pl](#)

[secondaryarchive.org](#)

[ingart.pl](#)

Польське мистецтво. Що знати?

Останнім часом у польській мистецькій сцені з'явилася тенденція до централізації. У Варшаві відбувається величезна кількість важливих подій, у тому числі щороку восени проводиться [Warsaw Gallery Weekend](#), в якому беруть участь комерційні галереї з Варшави та інших міст Польщі. Незважаючи на це регіональні сцени таких міст як Вроцлав, Гданськ, Познань, Катовіце, Краків та інші, так само продовжують динамічно розвиватися та резонувати з локальною специфікою конкретних міст. Польща – це географічно різнобарвна країна і тому культура, історичні та сучасні проблеми регіонів відрізняються одна від одної, що дає багатий ґрунт для художньої рефлексії. Радимо вам

побудувати власну карту інституцій та професіонал_ок, що працюють у сфері мистецтва по всій Польщі, не минаючи невеликих містечок та функціонуючих у них унікальних інституцій. Не обходьте стороною також національні музеї в таких містах як Варшава, Краків, Лодзь, Гданськ та ін. – там нерідко відбуваються якісні оглядові виставки, що допомагають краще зорієнтуватися в польській культурі, а також у них є постійні виставки, що розповідають історію мистецтва, у тому числі XX – XXI. століть. Центри та музеї сучасного мистецтва у великих містах, такі як [Muzeum Sztuki Nowoczesnej](#) (Музей Сучасного мистецтва) у Варшаві – це інституції, спрямовані на виробництво знання. Це також місця в яких останніми роками розігрується потужне політичне протистояння ліберальних і правих сил. Варто мати це на увазі, відвідуючи, наприклад [CSW Zamek Ujazdowski](#) (Замок Уяздовський), в якому можуть проходити нетипові для сучасного мистецтва національно орієнтовані проекти та виставки. Унікальною інституцією є [Muzeum Sztuki w Łodzi](#) (Музей Сучасного мистецтва в Лодзі), який займається реінтерпретацією мистецтва авангарду XX ст.

Важливими мистецькими інституціями, обов'язковими до відвідування, також є [Muzeum Współczesne Wrocław](#) (Вроцлавський сучасний музей) з постійною експозицією, присвяченою піонеру концептуалізму та кураторства у Польщі Єжи Людвінському, [NOMUS](#) у Гданську та [MOCAK](#) у Кракові. Також варто стежити за діяльністю [Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku](#) (Центру польської скульптури в Оронсько). Центр розташований неподалік міста Радом і знаходиться просто неба. Тут відбувається цікава триєнале молодого мистецтва.

Музеї та центри сучасного мистецтва націлені на виробництво знання:

[Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie](#)

[Muzeum Sztuki w Łodzi](#)

[CSW Zamek Ujazdowski w Warszawie](#)

[Zachęta Narodowa Galeria Sztuki](#)

[Muzeum Współczesne Wrocław](#)

[NOMUS](#)

[MOCAK](#)

[Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku](#)

Міські галереї.

У Польщі функціонує також ряд міських галерей, що фінансуються в основному містами, в яких вони розташовуються. Ці галереї часто є більш гнучкими та незалежними ніж великі музеї та центри сучасного мистецтва і пропонують зазвичай більш експериментальну програму. Більшість міських галерей також є відкритими для молодих

художників та художниць. До них можна легко прийти з пропозицією проекту чи виставки. Залежно від ваших інтересів та профілю практики радимо також придивитися до діяльності комерційних галерей та/або неформальних, самоорганізованих просторів.

Список міських галерей:

- [Galeria Labirynt w Lublinie](#)
- [BWA Tarnów](#)
- [Miejski Ośrodek Sztuki w Gorzowie Wielkopolskim](#)
- [BWA Wrocław Galerie Sztuki Współczesnej \[bwa.wroc.pl\]\(http://bwa.wroc.pl\)](#)
- [Gdańska Galeria Miejska](#)
- [Galeria Miejska BWA w Bydgoszczy](#)
- [Trafostacja Sztuki w Szczecinie](#)
- [Galeria Miejska Arsenał w Poznaniu](#)
- [BWA Zielona Góra](#)
- [CSW Kronika w Bytomiu](#)
- [Galeria Bielska w Bielsku-Białej](#)
- [CSW Łąźnia w Gdańsku](#)
- [Galeria Arsenał w Białymstoku](#)
- [Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach](#)
- [Państwowa Galeria Sztuki w Sopocie](#)
- [Galeria Sztuki Współczesnej w Opolu](#)
- [BWA w Olsztynie](#)
- [Galeria EL w Elblągu](#)
- [CSW Znaki Czasu w Toruniu](#)
- [Galeria Sztuki Wozownia w Toruniu](#)
- [Mazowieckie Centrum Sztuki Współczesnej „Elektrownia” w Radomiu](#)
- [Bunkier Sztuki w Krakowie](#)
- [Bałtycka Galeria Sztuki Współczesnej w Słupsku / Ustce](#)
- [Galeria Sztuki Współczesnej im. Jana Tarasina w Kaliszu](#)
- [Biuro Wystaw Artystycznych w Jeleniej Górze](#)
- [BWA w Kielcach](#)
- [Galeria Manhattan w Łodzi](#)
- [BWA w Ostrowcu Świętokrzyskim](#)
- [Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Olkuszu](#)
- [Galeria im. Słędzińskich w Białymstoku](#)
- [BWA Galeria Sanocka](#)
- [Wałbrzyska Galeria Sztuki BWA](#)
- [Galeria Sztuki Współczesnej BWA Sokół w Nowym Sączu](#)
- [Galeria Sztuki Współczesnej w Przemyślu](#)
- [BWA Galeria Zamojska](#)
- [Galeria Sosnowieckiego Centrum Sztuki](#)
- [BWA w Rzeszowie](#)
- [BWA w Sandomierzu](#)
- [Galeria BWA Jatki w Nowym Targu](#)
- [Wieża Ciśnień w Koninie](#)

- [Płocka Galeria Sztuki](#)
- [Galeria Sztuki Współczesnej w Ostrowie Wielkopolskim](#)
- [Ośrodek Działań Artystycznych w Piotrkowie Trybunalskim](#)
- [BWA Sieradz](#)
- [Galerie Sztuki Powiatowego Centrum Kultury i Sztuki im. Marii Konopnickiej w Ciechanowie](#)
- [Galeria Ostrołęckiego Centrum Kultury](#)
- [BWA Krosno](#)
- [Biuro Wystaw Artystycznych „U Jaksy” w Miechowie](#)
- [Galeria Sztuki Współczesnej we Włocławku](#)
- [Miejska Galeria Sztuki w Częstochowie](#)
- [Galeria Sztuki w Legnicy](#)
- [Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów w Gorlicach](#)
- [BWA Skierniewice](#)
- [Galeria 72 w Muzeum Ziemi Chełmskiej](#)
- [Dział Sztuki Współczesnej w Muzeum Okręgowym w Koszalinie](#)
- [Galeria XX1](#) i [Galeria Foksal](#) prowadzone przez Mazowiecki Instytut Kultury w Warszawie

Приватні галереї, а також організації, що репрезентують художни_ць:

- [Fundacja Galerii Foksal](#) (Warszawa)
- [Starmach](#) (Kraków)
- [Raster](#) (Warszawa)
- [Połana Institute](#) (Warszawa)
- [Stereo](#) (Warszawa)
- [Piekary](#) (Poznań)
- [Piktogram](#) (Warszawa)
- [ESTE](#) (Gliwice)
- [LETO](#) (Warszawa)
- [Poła Magnetyczne](#) (Warszawa)
- [lokal 30](#) (Warszawa)
- [Wschód](#) (Warszawa)
- [Propaganda](#) (Warszawa)
- [Dawid Radziszewski Gallery](#) (Warszawa)
- [BWA Warszawa](#) (Warszawa)
- [Instytut Fotografii Fort](#) (Warszawa)
- [Fundacja Profile](#) (Warszawa)
- [Le Guern](#) (Warszawa)
- [Monopol](#) (Warszawa)
- [Galeria Henryk](#) (Kraków)
- [Olszewski Gallery](#) (Warszawa)
- [Galeria m²](#) (Warszawa)
- [Rodriguez Gallery](#) (Poznań)

- [Szydłowski Gallery](#) (Warszawa)
- [Wizytująca](#) (Warszawa)

НГО і оффспейси:

- [DOMIE](#) (Poznań)
- [Elementarz dla użytkowników miast](#) (Kraków)
- [Fundacja Archeologia Fotografii](#) (Warszawa)
- [Galeria Szara](#) (Katowice)
- [Galeria Wschodnia](#) (Łódź)
- [Śmierć Człowieka](#) (Warszawa)
- [Śmierć Frajerom](#) (Warszawa)

Ключові аспекти інтеграції. Фінансування

У Польщі підтримка мистецтва здійснюється здебільшого на державному та міському рівнях. У 2020 році ZA-група провели дослідження щодо можливості отримання іноземними художниками, що проживають у Польщі, грантів та стипендій з публічних коштів. Виявилось, що в більшості випадків польське громадянство не є обов'язковим критерієм для подання заявки на фінансування. Винятком є лише міністеріальна програма Młoda Polska. В інших випадках достатньо номера PESEL та факту проживання в Польщі або в тій місцевості, від якої ви плануєте отримати фінансову підтримку. Крім того, спеціально для митців та дослідників зі Східної Європи, Міністерство Культури Польщі фінансує резиденційну програму [Gaude Polonia](#) (оператором якої є [Narodowe Centrum Kultury](#)), на яку так само можуть подавати заявки художниці вже проживають в Польщі.

Міністерські гранти:

- [MKiDN \(Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego\) - stypendia twórcze](#)
- [NCK \(Narodowe Centrum Kultury\) - Gaude Polonia](#)

Міські гранти для діячів культури:

Залежно від напрямку вашої художньої практики ви також можете шукати підтримку у приватних організаціях та фондах, діяльність яких не завжди пов'язана безпосередньо із сучасним мистецтвом. Наприклад, [Fundusz Feministyczny](#) (Феміністський Фонд) підтримує групові проекти феміністської спрямованості. [ZaiKS](#) підтримує культурні проекти як приватних осіб, так і організацій, а журнал Krytyka Polityczna організував власний культурний простір Swietlica Krytyki Politycznej, які функціонують у різних містах, а [варшавський відділ](#) роздає раз на рік гранти на культурну діяльність для неформальних груп. Нижче ми публікуємо список організацій, які з нашого досвіду можуть бути зацікавлені співпрацею із закордонними митцями та професіоналами культури. Також

туди можна звертатися за допомогою, наприклад, в справі вивчення польської мови. Окрім цього, список містить інформацію про сайти для пошуку стипендій, роботи та можливості навчання для працівниць культури в Польщі, а також імена художниць та інших діячок культури, контакт з якими може виявитися для вас корисним.

Фонди:

- [Fundusz Feministyczny](#)
- [Krytyka Polityczna - Program Wsparcia Środowisk Twórczych](#)
- [ZAIKS](#)

Стипендії: mojestypendium.pl

Робота у сфері культури:

- [Pracuj w kulturze](#)
- [Muzeon](#)
- [Ngo.pl](#)
- [Pracuj.pl](#)
- [Rocket Jobs](#)
- [Pracawfilmie.pl](#)

Організації відкриті до співпраці:

- [Op Enheim \(Вроцлав\)](#)
- [Przejsie Dialogu](#) i [Nomada Stowarzyszenie](#) (Вроцлав)
- [Fundacja Ocalenie](#) (Варшава) и [Homo Faber](#) (Люблін)
- [Ukraiński Dom](#) (Варшава), Janine Berchak - кураторка галереї Українського Дому
- [Dom Kultury Słonecznik \(Варшава\)](#)
- [Група Blyzkist](#): Тарас Гембік і Марія Бебурія
- [Otwarty Jazdów](#) (Варшава)
- [Świetlica Krytyki Politycznej - Варшава, Jasna 10](#); Цешин, Гданьск
- [Komuna Warszawa](#)
- [Teatr Nowy \(Варшава\)](#), Олена Апчел
- [Biennale Warszawa](#)
- [Fundacja Artystów Kolonia Teraz](#) (Гданск)
- [Instytut Kultury Miejskiej](#) (Гданьск)

Мистецькі конкурси:

- [Ogólnopolski Konkurs Malarstwa „Bielska Jesień”](#)
- [Artystyczna Podróż Hestii](#)
- [Festiwal Sztuki „Młode Wilki”](#)
- [Coming Out \(Warszawa\)](#)

- Najlepsze dyplomy (Gdańsk)
- [Konkurs Gepperta](#)

Де навчатися?

- [ASP w Gdańsku](#)
- [ASP w Warszawie](#)
- [ASP w Krakowie](#)
- [ASP we Wrocławiu](#)
- [ASP w Łodzi](#)
- [ASP w Katowicach](#)
- [Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu](#)
- [Akademia Sztuki w Szczecinie](#)
- [Wydział Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu](#)
- [Wydział Artystyczny UMCS w Lublinie](#)

Ключові аспекти інтеграції. Нетворкінг

- Нетворкінг починається з тебе
- Тримайте контакт з професійною спільнотою з України та в Польщі